

I - ARABAKO BATZAR NAGUSIAK ETA ARABAKO LURRALDE HISTORIKOAREN FORU ADMINISTRAZIOA

Arabako Foru Aldundia

INGURUMEN ETA HIRIGINTZA SAILA

Diputatuen Kontseiluaren 58/2017 Erabakia, otsailaren 7koa, erantzuten diena aurkeztutako alegazioei eta onartzen duena ES2110004 Arkamu-Gibijo-Arrastaria kontserbazio bereziko eremuaren (KBE) eta ES0000244 "Gorobel mendilerroa" hegaztientzako babes bereziko eremuaren (HBBE) gidalerro eta neurrien behin betiko agiria, Eusko Jaurlaritzaren abenduaren 15eko 230/2015 Dekretuan xedatutakoaren ondorioetarako

Eusko Jaurlaritzaren 1997ko abenduaren 23ko, 2000ko azaroaren 28ko eta 2003ko ekainaren 10eko erabakien bitartez, Arabako Foru Aldundiarekin bat etorritik, Arabako 25 gunehar proposatu ziren Batasunaren Garrantzizko Leku (BGL) izendatzeko. Proposamen hori Europako Batzordeari aurkeztu zitzaion, eta hark onartu egin zuen Batasunaren Garrantzizko Lekuen Zerrenda (BGL) 2004/813/EE eta 2006/613/EE erabakien bitartez, zeinak, hurrenez hurren, eskualde biogeografiko atlantikarrari eta mediterranearrari baitagozkio, eta horietan bietan sartzen zen ES2110004 Arkamu-Gibijo-Arrastaria BGLa.

Ekainaren 30eko 16/1994 Legeak, Euskal Herriko natura babestekoak, zeinaren testu bateratua apirilaren 15eko 1/2014 Legegintza Dekretuak onartu zuen, bere 13. artikuluan Natura 2000 Sarea (Batasunaren garrantzizko lekuak —BGL—, hegaztientzako babes bereziko eremuak —HBBE— eta kontserbazio bereziko eremuak —KBE—) sartzen du Euskal Autonomia Erkidegoko naturagune babestuen sarea beste kategoriatan baten modura.

Bat etorritik Kontseiluaren maiatzaren 21eko 92/43/EEE Zuzentarauak, habitat naturalak eta basa fauna eta landaredia zaintzeari buruzkoak, 4. artikuluan eta abenduaren 13ko 42/2007 Legeak, natura ondare eta biodibertsitatearenak, 44. eta 45. artikuluetan xedatutakoarekin, autonomia erkidegoek, jendaurrean jartzeko prozeduraren ondoren, BGL guztiak kontserbazio bereziko eremu (KBE) aitortuko dituzte, eta beharrezko zaintze neurriak ezarriko dituzte, eremu horietan dauden habitat natural moten eta espezieen eskakizun ekologikoei erantzuten dietenak. Kontserbazio neurriek berekin ekarriko dituzte kudeatze plan edo tresnak eta erregelamendu, administrazio edo kontratu neurriak.

Hala, Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen eta Lurralde Politikako Sailak, abenduaren 15eko 230/2015 Dekretuaren bidez, ES2110004 Kontserbazio Bereziko Eremu izendatu zuen "Arkamu-Gibijo-Arrastaria" BGL eremua, eta haren II. eranskinean KBE izendatu berri horren eta "Gorobel" Hegaztientzako Babes Bereziko Eremuaren (ES0000244 HBBE) araudia onartu zuen (EHAA, 14. zk.a, 2016ko urtarrilaren 22koa).

230/2015 Dekretu horretan, 3.2 artikuluan, honela dio: "Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzararekiko Harremanetarako Zuzendaritzaren Erabakiaren bidez, dekretu honen eranskin gisa, Arabako Foru Aldundiak eremu hori kudeatzeko onartu dituen zuzentarauak eta neurriak argitaratuko dira, Natura kontserbatzeko Legearen testu bateratuaren 22.5 artikuluekin bat etorritik".

KBE izentzeko eta naturagune bi horien araudia onartzeko prozesu honetan, Arabako Foru Aldundiak, Ingurumen eta Hirigintza Saileko diputatuaren abuztuaren 30eko 211/2016 Foru Aginduaren bidez, hasierako onarpena eman zion gunehar bi horiek kudeatzeko zuzentarau eta neurrien agiririari, zeina entzunaldiko izapidean eta jendaurrean jarri baitzen bi hilabetez.

Jendaurrean egon den eta entzunaldiko izapideak iraun duen bitartean, alegazioak aurkeztu dituzte honako erakunde hauek:

- Eusko Jaurlaritzako Natura Ingurunearen eta Ingurumen Plangintzaren Zuzendaritza.

- Unión Agrogranadera de Álava-Arabako Nekazarien Elkarte (UAGA).
- Arabako Haranetako, Arabako Kantauriko eta Gorbeialdeko zenbait erakunde publikoren alegazio bateratua.

Agiriak aztertuta, Natura Ondarearen Zerbitzuko Naturaguneen eta Biodibertsitatearen Atalak txostena idatzi zuen erakunde horiek aurkeztutako alegazio eta iradokizunei erantzunez, haietako batzuk onartuz eta, ondorioz, kudeaketa agiriari beste idazketa bat emanez.

Erabaki honek osorik onartzen du aipatutako txostena.

Natura Ondarearen Zerbitzuko Naturaguneen eta Biodibertsitatearen Atalaren txostena ikusi da. Txosten horretan aipatutako alegazioei erantzuten dien agiria jasotzen da, bai eta proposatu ere babestutako naturagune horren kudeaketa zuzentarau eta neurriak behin betiko onartzea ere.

Horregatik guztiagatik, Ingurumen eta Hirigintza Saileko foru diputatuak proposatuta eta Diputatuen Kontseiluak gaur bertan egindako bilkuran gaia aztertu ondoren, hauxe

ERABAKITZEN DUT

LEHENENGOA. Erantzutea Arkamu-Gibijo-Arrastaria KBEa (ES2110021 Kontserbazio Bereziko Eremua) eta Gorobel HBBEa (ES0000244 Hegaztientzako Babes Bereziko Eremua) kudeatzeko zuzentarau eta neurrien hasierako agiria jendaurrean egon den eta haren entzunaldi izapideak iraun duen bitartean aurkeztutako alegazioei, Natura Ondarearen Zerbitzuko Naturaguneen eta Biodibertsitatearen Atalaren txostenak adierazitakoak bere horretan baietsiz edo ezetsiz. Txosten hori bere egiten du oso-osorik ebazpen honek, eta haren edukia eta ebazpen hau batera jakinaraziko zaizkie erakunde interesdunei.

BIGARRENA. Behin betiko onartzea Arkamu-Gibijo-Arrastaria KBEa (ES2110021 Kontserbazio Bereziko Eremua) eta Gorobel HBBEa (ES0000244 Hegaztientzako Babes Bereziko Eremua) kudeatzeko zuzentarau eta neurrien agiria. Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen eta Lurralde Politika Saileko abenduaren 15eko 230/2015 Dekretuak 3.2 artikuluan eta azken xedapenetatik lehenengoan xedatutakoarekin bat etorritz (EHAA, 14. zk.a, 2016ko urtarrilaren 22a), kudeaketa agiriari III. eranskin gisa atxikitzeko.

HIRUGARRENA. Kudeaketa zuzentaruak eta neurriak agirian jasotako kudeaketa neurriak gauzatzeko zuzkidura ekonomikoak kasuan kasuko aurrekontuekin onartuko den aurrekontu erabilgarria egotearen baldintzapean daude, eta, edozein kasutan ere, agiri horretako kalkulu ekonomikoa 92/43/EE Zuzentaruaren 8. artikuluan aipatutako kofinantzaketa komunitarioari dagokionez beharrezko irizitakorako egiten da.

LAUGARRENA. Jakinaraztea erabakia, alegazio txostena eta "Kudeatzeko Zuzentarau eta Neurrien" agiria Bizkaiko Foru Aldundiaren Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala Zaintzeko Sailari, erakunde horrek onar ditzan.

BOSGARRENA. Erabaki hau jakinaraztea Eusko Jaurlaritzako Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailari, jakinaren gainean egon dadin eta dagozkion ondorioak izan ditzan.

SEIGARRENA. Erabaki hau ALHAOn argitaratzea.

Vitoria-Gasteiz, 2017ko otsailaren 7a

Diputatu nagusiaordea

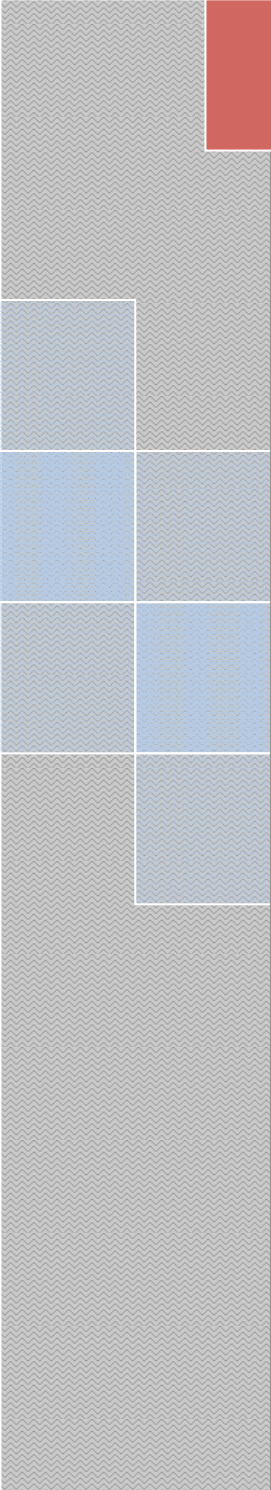
M. PILAR GARCÍA DE SALAZAR OLANO

Ingurumen eta Hirigintza Saileko foru diputatua

JOSEAN GALERA CARRILLO

Ingurumen eta Hirigintza zuzendaria

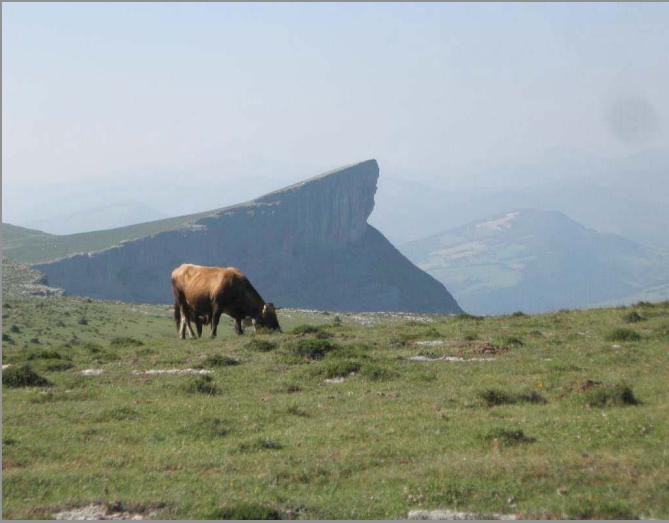
AMAIA BARREDO MARTIN

**ES2110004 ARKAMO-GIBIJO-
ARRASTARIA** Kontserbazio Bereziko
Eremua (KBE)

ES0000244 GOROBEL MENDILERROko
Hegaztien Babes Bereziko Eremua (HBBE)

III Eranskina
Kudeaketarako Gidalerroak eta Neurriak

Ingurumen eta Hirigintza Saila
Arabako Foru Aldundia
2017ko urtarrila

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

1

AURKIBIDEA

1. SARRERA

2. KUDEAKETAREN FUNTSEZKO EDO XEDE ELEMENTUAK KONTSERBATZEKO JARRAIBIDEAK ETA NEURRIAK.

2.1. BASOAK

2.2. BELARDIAK, LARREAK ETA MEGAFORBIOAK

2.3. HAITZULOAK ETA BARRUNBE KARSTIKOAK

2.4. ERREGEAREN KOROA (*Saxifraga longifolia*)

2.5. FAUNA SAPROXILIKOA

2.6. BASO IGEL JAUZKARIA (*Rana dalmatina*)

2.7. HEGAZTI NEKROFAGOAK EDOTA HABITAT HARKAIZTARRAK ERABILTZEN DITUZTEN HEGAZTIAK

2.8. KIROPTEROAK

3. KUDEAKETARI LAGUNTZEKO TRESNAK

3.1. BIODIBERTSITATEARI BURUZKO EZAGUTZAK ETA INFORMAZIOA

3.2. KOMUNIKAZIOA, HEZIKETA, PARTE HARTZEA ETA HERRITARREN KONTZIENTZIA

3.3. GOBERNANTZA

3.4. BESTE JARDUKETA TRANSBERTSAL BATZUK

4. JARDUEREN KOSTUAREN GUTXI GORABEHERAKO KALKULU EKONOMIKOA

1. SARRERA

Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbazeko Legearen testu bateginak, apirilaren 15eko 1/2014 Dekretu Legegileak onartua, erkidegoko araudiaren babesean sortutako espazioak babesteko figurak jorrazteko mekanismo zehatz bat ezartzen du, zehazki, Natura 2000 sarean sartutako Babestutako Naturaguneei dagokienez.

Hala, legearen 5. idatz-zatiko 22. artikuluan, honako hau ezartzen da: "*Lurralde historikoetako foru organoek kudeaketa jarraibideak onartuko dituzte, kontserbazio helburuak oinarri hartuta, honako hauek jasoko dituztenak: eremuak kontserbazio egoera egokian mantentzeko neurri egokiak, habitat naturalak eta espezieen habitatak hondatzea ekiditeko neurri egokiak eta inguru horien izendapena bultzatu duten espezieei eragiten dieten aldaketak ekiditeko neurriak*".

Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Politika Sailak abenduaren 15ean emandako 230/2015 Dekretuaren bidez (*EHAako 14. zenbakia, 2016ko urtarrilaren 22koa*) Arkamo-Gibijo-Arrastaria (ES2110004) gunea Kontserbazio Bereziko Eremu (KBE) izendatu zen, bertako neurriak onartu ziren, bai eta Gorobel mendilerroko Hegaztien Babes Bereziko Eremukoak (HBBE) ere (ES0000244).

Dokumentu honetan ES2110004 Arkamo-Gibijo-Arrastaria Kontserbazio Bereziko Eremuko (KBE) eta ES0000244 Gorobel/Sierra Salvadako Hegaztien Babes Bereziko Eremuko (HBBE) **Kudeaketarako Jarraibideak eta Neurriak** ezartzen dira, aipatutako 230/2015 Dekretuan finkatutako kontserbazioko helburuetan oinarrituz.

2. FUNTSEZKO ELEMENTUETARAKO EDO KUDEAKETAKO XEDE DIREN ELEMENTUETARAKO JARRAIBIDEAK ETA KONTSERBAZIOKO NEURRIAK

2.1. BASOAK

1. Azken helburua	Basodien naturaltasuna eta egitura hobetzea.
1.1 helburu operatiboa	Basoen naturaltasuna eta egiturazko konplexutasuna hobetzen da.
Gidalerroak	<p>D1.- Oro har, fisiografia naturala aldatzea dakartzaten urbanizazio, eraikuntza erabilera eta jardueren baimenak ezingo dira eman esparruaren babesari edo kudeaketari, ikerketari, ingurumen hezkuntzari edo dibulgazio zientifikoari lotuta ez daudenean, Organo Kudeatzailearen berariazko baimena izan ezik, babestutako natura-gunean identifikatutako kontserbazioaren helburuetarako aurreko ez gaitz txostena.</p> <p>D2.- Mozketak eta basoko gainerako jarduerak bertako basoen egiturazko aniztasuna areagotzea bilatuko dute, ahal den neurrian, eta joera hori mugatzen duten faktoreak desagertzea.</p> <p>D3.- Basoak <i>naturatik gertu dagoen basogintza</i> irizpideekin kudeatuko dira; hala, soilgune handiak irekitzea saihestuko da, osasuneko, birsortzeko arrazoiengatik edo teknikoki justifikatutako beste arrazoi batzuegatik beharrezkoa denean salbu.</p> <p>D4.- Edozein helbidetako zuhaitzen seinaleetan errespetatu eta babestuko dira, ornogabe saxonilikoaren espezieen, hegaztien edo kiropteroen kontserbaziorako interes handiko oinak, zutik edo lurrean hildako zuhaitzak bereziki.</p> <p>D5.- Mendi publikoak antolatzeke planak eta proiektuak edo haiei dagozkien berrikuspenak ondorengo alderdiak betez egingo dira:</p> <ol style="list-style-type: none"> KBE eta HBBE izendatuak diren kontserbazioaren helburuak kontuan hartuko dituzte. Lurraldean egiten diren erabilera nahiz aprobetxamendu guztien plangintzan sartuko dira egurraren ekoizpenean, artzaintzan eta balio naturalen kontserbazioan eta hobekuntzan arreta berezia jarri. Basoko suteen aurka babesteko neurriak plangintzan sartuko dira, esaterako: bakanketak, birbasotzeak, suebakien eremuak... Aprobetxamendu tradizionalak (egurra, sutako egurra eta larreak) kontserbaziorako beharrezko erabilera moduan sustatuko dituzte. Esku hartze gabeko guneak finkatuko dituzte, baldin eta hori egitea beharrezkoa bada. Lepaketak eta interes bereziko beste zuhaitz batzuk kontserbatzeko neurriak identifikatuko eta ezarriko dituzte

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

4

Gidalerroak	<p>(faunarako balio handia, ondare balioa, berezitasuna, besteak beste).</p> <p>g) Hildako egur kopurua ebaluatuko dute eta, hala badagokio, egurra areagotzeko neurriak zehaztuko.</p> <p>h) Degradazio arriskua duten arbola masak identifikatuko dituzte, eta prebentzio neurriak edo kalteen zuzenketa zehaztuko (itxiturak, abere karga arautzea, birpopulatzeak...).</p> <p>i) Erabilera Publikoko Mendi (EPM) bakoitzeko berezitasunak kontuan hartuko dituen espazioetarako larre aprobetxamenduko plana sartuko dute, eta bertan zehaztuko dira: artzaintzako egutegia, abere kargak eta aprobetxamenduaren xede diren azalerak.</p> <p>j) Basoko abere orlako heskaiak gordeko dira, eta heskai berrien sorrera sustatuko.</p> <p>k) Sastraka eta larreen azalerak identifikatuko dituzte zuhaitz formetara eboluzionatuz eta, hala badagokio, kontserbazioko neurriak zehaztuko dira haien basoetarako bilakaera dinamikoa kontuan hartuz, baldin eta sastraka eta basoko habitaten arteko banaketa balantzeak hala egitea gomendatzen badu. Habitat mota bakoitzean dauden flora eta fauna komunitateen beharra aintzat hartuko da, eta baita haien mehatxu maila ere.</p> <p>l) Naturaltasun indizea txertatuko dute arautzeak ezarritakoa betez.</p> <p>m) Basoko inbentarioaren diseinuak datu egingarrien bilketa hartuko du basoen kontserbazio egoeraren jarraipena egiteko.</p> <p>n) <i>Pinus sylvestris</i> basoetan ahal dela ez da arraseko mozketarik egingo, oso garrantzitsuak direlako hegazti paseriforme menditarrek habiak egin ditzaten.</p> <p>D6.- Beharrezko neurriak eta mugak finkatuko dira basoak atzera egin ez dezan larre ertzetako guneeetan, eta zuhaitzen ahultzea edota heriotza ikusten den larre antzeko eremuak berreskuratzeko.</p> <p>D7.- Jabetza partikularreko basoetan edo unadetan basoko akordioak edo kontratuak sustatuko dira unada edo zuhaitzi interesgarriak kontserbatzeko.</p> <p>D8.- Zuhaitz eta zuhaixka espezien aniztasuna areagotzea sustatuko da.</p>
Jarduerak	<p>1.- 1 hektareatako azalerako 10 lur-zati gutxienez hautatzea, garrigako egituraren bereizgarri direnak, jabetza publikoko artadietan daudenak bereziki eta jabetza erakundeekin eta mendien administrazio kudeatzailearekin adostuta, goi mendi bihurtzeko intentsitate ezberdinetako birbasotzeak egiteko.</p> <p>2.- Indibiduen oinen diametro, egitura eta tamainaren bilakaera ebaluatzea, lurraren higadura eta bigarren mailako espeziak zabaltzea aurreko jardueran adierazitako lur-zatietan.</p>

Jarduerak	<p>3.- Birbasotzeari eta mendi garrigako kudeaketako jardunbide egokiei buruzko jarraibide batzuk idaztea, eta egurraren nahiz sutako egurraren lorpena goi mendi bihurtzearekin eta basoko naturaltasuna hobetzearekin bateragarria izango da.</p> <p>4.- KBEko basoko habitaterako kontserbazio egoeraren ebaluazioa prestatzea Basoko Inbentarioaren Lur-zatien Sareko parametroetan edo beste adierazle batzuetan oinarrituz beharrezkoa bada.</p> <p>5.- Jarduera plan bat finkatzea eta egikaritzea Gorobelgo pagadien hondatzea eta atzerapena gelditzeko, esaterako: birsortzeko itxitura txikiak zuhaitzi babeslekuak sortzeko, sutako egurren aprobetxamenduak konpentsatzea landatzeen edo esparruetako ereintzen bidez...</p> <p>6.- Hezeguneak berreskuratzea edo sortzea basoen barnean, bereziki fauna espezie interesgarriak daudela jakiten den eremuetan edo habitataren potentzialtasuna haietzako egokia den eremuetan (anfibio eta kiropteroetarako bereziki). Lehendik dauden hezeguneetan edo eremu higroturbosoetan hobetzeko beharren eta izan daitezkeen ukipenen aurretiazko azterketa bat beharko da.</p> <p>7.- Ormijana mendiko ehun urte baino gehiagoko zurbeltzen Basoko Erreserbaren Kudeaketa Plana idaztea eta onartzea.</p> <p>8.- Lau unada aukeratzea Arkamo eta Gibijo mendietan eta mendi horien baso biodibertsitatearen erakusle direnak, honako hau dagoelako bertan: basoko espezien dibertsitatea, egiturazko dibertsitatea, zutik eta lurtean hildako egur kopurua...</p> <p>9.- Azterlan bat egitea benetako banaketa, populazioaren dentsitatea eta <i>Lopinga achine</i> eta beste lepidopteroen ingurumen beharrak ezagutzeko.</p> <p>10.- Aurreko azterlanean lortutako datuen arabera, espezie horren aldeko neurriak ezartzea.</p>
------------------	--

2.2 BELARDIAK, LARREAK ETA MEGAFORBIOAK

2. Azken helburua	Belardi eta larreen behar besteko ordezkartzari eustea bilakaera estazio ezberdinetako mosaiko heterogeneoetan eta mendiko megaforbioen kontserbazioa bermatzea.
2.1. helburu operatiboa	Karezko belardi alpetarren eta subalpetarren egungo azalerari eusten zaio gutxienez (Kod.UE 6170) (793 hektarea inguru), Larre mesofiloak <i>Brachypodium pinnatum</i>ekin (Kod.UE 6210*) orkideekin edo gabe (Kod.UE 6210) (1.160 hektarea inguru) eta ibai eurosiberiarren mendiko eta ibaiertzeko Megaforbioak (Kod.UE 6430) (4 bat hektarea).
Gidalerroak	D9.- "Komunetako larreen aprobetxamenduaren kudeaketa" izeneko ingurumen eta nekazaritzako neurria sustatzea abeltzaintza estentsiboko ustiapenetan larreak kontserbazio egoera onean izan daitezen.

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

6

Gidalerroak	<p>D10.- Arabako Foru Aldundiak egindako jardunbide egokien gida edo eskuliburuaren aplikazioa sustatzea larreak kudeatze aldera.</p> <p>D11.- Organo kudeatzaileak azaleko lurren gainean egiten diren larreen aprobetxamendua baldintzatuko du haiek galdu eta degradatu ez daitezen. Azaleko lur horietan artzaintza lana eginez gero, lur gainean eragin txikieneko ganadu espezieak sustatuko dira eta ganadu karga txikiak dituztenak.</p> <p>D12. Arabako Lurralde Historikoan, Otsoaren Kudeaketa Planean ezarritako neurriak indarreko daude haren eta abeltzaintza estentsiboaren .</p>
Jarduerak	<p>11.- Belardi, larre eta megaforbioen espazio eta denboraren bilakaeraren jarraipeneko protokolo bat ezartzea airez hartutako irudiak aztertuz eta lurrean kontroleko lur-zatiak ezarriz.</p> <p>12.- 6210 eta 6210* habitaten esleipen irizpideak zehaztea, eta haien kartografia berrikustea.</p> <p>13.- Belardi, larre eta megaforbioen intereseko habitaten bilakaeraren eta KBE eta HBBE eremuko abeltzaintza erabileraren arteko harremana aztertzea, lekuko lur-zatiak hautatuz, eta jabetza publikoko mendietan daudenak bereziki, jabetza erakundeekin bat etorritik eta nekazaritza eta abeltzaintzako elkarteekin adostuta, ganaduari mugatuko zaizkionak.</p> <p>14.- Aurreko neurriaren emaitzen arabera, Natura 2000 eremuko megaforbioak kudeatzeko plan bat idaztea, artzaintzako protokolo bat eta ingurunearen karga gaitasuneko azterketa bat ezarriz.</p> <p>15.- Funtsezko elementutzat jotako edo babes bereziko araubidean hartutako erkidego mailako intereseko larre eta sastraken azalera "balio natural handiko nekazaritza eremu" gisa sartzeko, Europako Batzordera igortzeko eta Landa Garapeneko Programan (LGP) sartzeko.</p> <p>16.- "Mendiko larreak aprobetxatzeko kudeaketa" eta "Bertako animalia arrazen kontserbazioa" Landa Garapeneko Programako neurriek KBE eta HBBE duen eragin, eraginkortasun eta efizientziaren azterketa bat egitea, biodibertsitateari lotutako adierazle neurgarriak erabiliz, eta gomendioak eginez bere zabalkundea eta erabilera hobetzeko.</p> <p>17.- "Natura 2000 Laguntzak" Plana zehaztea LGPn edo ordainketen, laguntzen edo diru laguntzen beste lerro batzuetan sartu ahal izateko, Natura 2000 sareko espazioetan barneratutako larre habitaten kontserbazioa nahiz hobekuntza sustatzeko asmoz.</p> <p>18.- Idoi, iturri eta putzuak ganadua bertan sartzeko eragotziko duten itxiturekin babestea, egurra edo ingurunearekin bat datozen beste material batzuk erabiliz eta paisaian eragin txikia dutenak. Inguruetan edanlekuak jartzea animaliek edateko erabil ez ditzaten edo habitat eta anfibioak berreskuratzen eta kontserbatzen utziko duten beste zenbait hobekuntza.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

7

Jarduerak	<p>19.- Lehendik dauden heskaiak gordeko dira, eta heskai berriak sortzea sustatuko da.</p> <p>20.- Mendien jabetza erakundeekin eta abeltzainen eta haien erakunde profesionalekin aurkeztu eta eztabaidatu beharreko jardunbide egokien gida bat idaztea KBE eta HBBE guztiko Erabilera Publikoko Mendien larre aprobetxamenduan, honako hauek jasoko dituen gutxienez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abeltzaintza aprobetxamenduko eremuak eta artzaintzarako mugatutakoak. - espezie eta mendi motaren araberrako gehieneko ganadu karga. - artzaintza egutegiak. - txandaketa araubidea. - bidearen erabilerak. - larreen hobekuntzak. - azpiegituren hobekuntzak. <p>21.- Otso eta txakur basatuen erasoak saihesteko neurriak sustatzea, esaterako: zaintzeko txakurrak, babes hesiak eta uxatzeko gailuak. Otsoen erasoek eragindako kalte ordainketarekin jarraitzea.</p> <p>22.- Ingurumen Zerbitzuengatiko ordainketak aplikatzea beren esku hartzarekin habitatak eta basafaunako espezieak kontserbatzen lagunduko duten abeltzaintzako ustiapenei.</p> <p>23.- Abeltzaintza estentsiboaren ingurumen eta gizarte mailako garrantziari buruzko dibulgazioko kanpainak egitea eta sustatzea.</p> <p>24.- Azterketa bat egitea larre habitaten lepidopteroen eta bereziki <i>Phengaris arion</i> eta <i>Parnassius apollo</i> espezien benetako banaketa, populazio dentsitateak eta ingurumen beharrak ezagutzeko.</p> <p>25.- Aurreko azterlanean lortutako datuen arabera, espezie horren aldeko neurriak ezartzea.</p>
------------------	---

2.3. HAITZULOAK ETA BARRUNBE KARSTIKOAK (KOD. UE 8310)

3. Azken helburua	Haitzulo eta barrunbe karstikoen balio biologikoa ezagutzea eta babestea.
3.1. helburu operatiboa	Haitzulo eta barrunbe karstikoen balio biologikoa ezagutzen da eta haiek kontserbatzeko egoera ezartzen.
Jarduerak	<p>26.- HBBEen eta KBEen dauden haitzulo eta barrunbe bakoitzaren egoera aztertzeko inbentario georreferentziatu bat egitea; balio naturalak eta inpaktuak jasoko dira, etorkizuneko kontserbazio, garbiketa, berreskuratze eta abarren jardueren lehentasun egoki bat finkatu aurretiko urrats modura.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

8

Jarduerak	27.- 8310 habitataren egungo kontserbazio egoera zehaztea aurreko puntuko azterketaren berariazko helburuetan oinarrituz.
3.2. Helburu operatiboa	Prebentziozko araubide bat eta alerta sistema goiztiar bat abian jartzen dira.
Jarduerak	<p>28.- Balio biologikodun barrunbeak kontserbatzeko alerta sistema goiztiar bat finkatzea, espeleologia elkarrekin lankidetzan bilatuz; hala, ikusitako ukipen guztia jakinarazteko protokolo bat izango da. Prestakuntzako eta sentsibilizazio bilerak egingo dira, eta haitzuloetako saguzarren populazioak jarraitzeko fitxa eredu bat banatuko da, haitzuloetan dauden beste balio natural garrantzitsu batzuen, bai eta inpaktuak hautemateen ere.</p> <p>29.- Ikastetxei eta herritarrei oro har haitzulo nahiz barrunbeak balioei buruzko eta haiek ez ukitzeko beharri buruzko informazioa ematea; espazioa garbi eta behar bezala zaindu behar dela azpimarratuko da, zaborrik gabe.</p> <p>30.- Beharrezkotzat jotzen diren haitzulo eta barrunbeetarako sarrerak ixtea bertako balioen kontserbazioa bermatzeko, haien ondare biologikoa erabakitzeko azterketaren berariazko helburuekin bat etorritik. Ixteko erabilitako sistema kiropteroen igarobidearekin bateragarria izango da, eta barrote bertikalik ez da erabiliko.</p> <p>31.- Ohituraz hondakinak eta zaborra isuri diren barrunbeetan garbitze lanak egitea.</p>
4. Azken helburua	Akuiferoan izandako ukipenak ezagutzea eta kontrolatzea.
4.1. helburu operatiboa	Akuiferoan izandako ukipenak ezagutzen dira, eta prebentziozko araubide bat eta alerta sistema bat abian jartzen dira.
Jarduerak	32.- HBBEtik eta KBEtik hurbil dauden lagin estazioetako lurpeko eta lur azaleko uraren kalitateari buruzko txostenak aztertzea urtero. Kutsadura maila areagotzen dela hautematen bada, ukipenak eragiten dituzten jarduerak kontrolatzeko beharrezko neurri zuzentzaileak idatziko dira.

2.4. ERREGAREN KOROA (*SAXIFRAGA LONGIFOLIA*)

5. Azken helburua	Erregearen koroaren (<i>Saxifraga longifolia</i>) kontserbazioa eta bideragarritasuna Euskal Autonomia Erkidegoan bermatzea.
5.1. helburu operatiboa	<i>Saxifraga longifolia</i> espeziearen kontserbazioa ziurtatzeko mekanismoak ezartzen dira.
Jarduerak	33.- Subijanako haitzarteko hormak zehatz-mehatz miatzea <i>Saxifraga longifolia</i> espeziea dagoen kokaleku berriak topatzeko eta geoerreferentziatzeko xedearekin.

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

Jarduerak	<p>34.- <i>Saxifraga longifolia</i> espeziearen populazioa banatzeko eremuaren kartografia zehatza egitea (1:1.000 eskalan edo eskala handiagoan), bai eta beraien behar ekologikoetarako ezaugarri fisiko nahiz geologiko egokiak dituzten espezierako potentzialki egokiak diren hurbileko eremuenak ere. Lehenengo mugapena kontserbazio eremu gisa ezagutuko da eta bigarrena, berreskuratze eremu gisa.</p> <p>35.- Espezie hori jarraitzeko plan bat ezartzea, eta bertan jasoko dira, besteak beste, kontserbazio eremuaren bilakaera, indibiduo kopurua, loretan dauden indibiduoak eta zuhaitz landareak.</p> <p>36.- Azterketa bat egitea, eta bertan analizatuko dira: espeziearen fenologia, loretze tasa, fruktifikazio tasa, fruten ekoizpena eta fruitu bakoitzeko haziena. Ugalketarako arrakasta tasa txikia hautematen bada (fruituak eta haziak), arrakasta tasan dauden arazoak azaltzeko izan daitezkeen elkarrekintza biotikoak aztertuko dira (predazioa, polinizatzaileak eza...).</p> <p>37.- Intereseko edo mehatxatutako florako espezien hazien bilketa sustatzea ex situ kontserba daitezkeen. Haziak Euskal Autonomia Erkidegoko Germoplasma Bankuan kontserbatuko dira batez ere, eta erneketa protokolo bat idatziko da.</p> <p>38.- KBE/HBBE espazioan mehatxatuta edo interesgarriak diren florako espezien inbentarioa egitea, bai eta izan daitezkeen mehatxuena eta kontserbazio neurriena ere.</p>
------------------	--

2.5. FAUNA SAPROXILIKOA

6. Azken helburua	Fauna saproxilikoaren populazioei egonkor eustea.
6.1 helburu operatiboa	Fauna saproxilikoaren espezien egungo egoera eta aldeko kontserbazio egoera behar bezala ezagutzen da.
Jarduerak	<p>39.- Funtsezko elementu hau osatzen duten basoko ornogabeen espezieen inbentarioa egitea.</p> <p>40.- Kontserbazioaren xede den fauna saproxilikoaren egungo kontserbazio egoera zehaztea, fauna horren banaketa nahiz oparotasunaren ezagutzaren arabera.</p> <p>41.- Espezie saproxilikoetarako eremuen mapa interesgarri bat lantzea gaur egun erabilgarri dauden aipuak georeferentziatuz.</p> <p>42.- Aldeko kontserbazio egoera zehaztea egungo kontserbazio egoera eta habitat egoera egokia aintzat hartuz.</p> <p>Basoen Oinarritzko Elementuen elkartearen hildako egurrari eta heldutako zuhaitzei buruzko neurriak ere aplikagarriak dira.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

10

6.2 helburu operatiboa	Fauna saproxilikorako habitat egokia izatea bermatzen da.
Jarduerak	<p>43.- Soilgune dentsitate handieneko eremuak kartografiatzea hostoerorkorreko basoen barnean, kartografiatutako eremu bakoitzeko habitataren kalitatea zehaztea (zutik hildako zuhaitzak eta eroritako hildako zuhaitzak), eta kasu bakoitzean basoko lan egokiak definitzea fauna saproxilikoa garatzeko egoera guztiak errazte aldera.</p> <p>44.- Hildako egurrik ez eta soilguneak dituen eremu basotsuetan, enborrak eta adarrak pilatzea eguzkiak jotzen duen tokietan.</p> <p>45.- Basoko inbentarioetan edo idazten diren mendiak antolatzen planetan ikusten bada pagadietan dauden zutik hildako zuhaitzak ez direla behar beste, aleen eraztuntzea programatuko da <i>Rosalia alpina</i> jartzeko puntu egokiaren kopurua areagotzeko asmoz.</p>
6.3 helburu operatiboa	Basoko langile teknikoek eta basoetako kudeatzaileek jakin badakite fauna saproxilikoaren espeziekerantz garrantzi eta berezitasuna duten.
Gidalerroak	D13.- Fauna saproxilikorako hildako zuhaitzen eta zahartzen hasitako garrantzia gogoraraztea honako toki hauetan: prestakuntza ikastaroetan, langile teknikoekin eta administrazioko landa lanekoekin zereginak koordinatzeko eta programatzeko bileretan, basoko jabeen egindako jakinarazpenetan... hori egitea egokia denean.
Jarduerak	46.- Mendiko jabeen erakundeetan eta jendearen artean, oro har, fauna saproxilikoari eta basoei buruzko liburuxka bat idatzi, argitaratu eta zabaltzea.

2.6. BASO IGEL JAUZKARIA (*RANA DALMATINA*)

7. Azken helburua	Baso igel jauzkaria (<i>Rana dalmatina</i>) HBBEn eta KBEn kontserbatzeko egoera finkatzea, babeslekua eta hazkuntzarako eremuak emango dizkien mikrohabitata eta elementuak egotea eta populazioen arteko harremana erraztea.
7.1 helburu operatiboa	Baso igel jauzkariak (<i>Rana dalmatina</i>) HBBEn eta KBEn nahiz inguruneetan duen banaketa behar adina ezagutzea, mikrohabitata erraztea, bai eta populazioen arteko harremana ere.
Gidaleorrak	D14.- Oro har hezeguneen kontserbazioa tresna gisa sustatzea haiei lotutako anfibio espezieak kontserbatzeko.
Jarduerak	<p>47.- Azterketa bat egitea baso igel jauzkariak HBBEn eta KBEn zer nolako banaketa eta oparotasuna duen kalkulatzeko, bai eta gainerako anfibio espeziaren ere, katalogatutako espeziaren bereziki. Babesleku egokiaren eskaintza erabakitzea eta kartografiatzea, eta habitataren erabilera bereiztea.</p> <p>48.- Abeltzaintzan erabiltzeko putzu berriak egiteko, ganaduak sartu ezingo duen naturalizatutako eremuei eutsiko zaie, edanlekuak erantsirik eta fauna ez itotzea ekarriko duten albokoak jarritz.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

Jarduerak	<p>49.- Babesleku egokien eskaintza ez dela behar bestekoa erabakitzen bada, putzu artifizialak sortuko dira baso igel jauzkariak aldeko habitata izateko aukera handiagoa izan dezan.</p> <p>50.- Ganaduak putzuak dauden eremuetan zer eragin izan dezakeen aztertzea eta, hala badagokio, eraginak zuzentzea eta faunarako nahiz habitaterako ur kalitatea bermatzea.</p> <p>51.- Heskai eta zuhaitzien sare bat sortzea aztertu eta proposatuko da ezagutzen diren populazioak beraien artean konekta daitezen KBE/HBBE eremuan bertan eta hurbileko eremuekin; horrenbestez, baso igel jauzkaria batetik bestera ibili ahalko da.</p> <p>Aplikagarriak dira, halaber, bertako basoak kontserbatzeari lotutako neurri guztiak, haien naturaltasuna eta egiturazko konplexutasuna hobetuz, baita 13.1.go helburu operatiboaren jarduerak ere</p>
------------------	---

2.7. HEGAZTI NEKROFAGOAK EDOTA HABITAT HARKAIZTARRAK ERABILTZEN DITUZTEN HEGAZTIAK

8. Azken helburua	Sai arre, sai zuri, belatz handi, miru gorri eta belatxinga mokogorriaren presentzia ziurtatzea habiak egiteko puntuak zehatz-mehatz babestuz; gaur egun dauden elikatze eta bizitzeko azalera kontserbatzea; eta naturalak ez diren heriotza arrazoiak desagertzea.
8.1 helburu operatiboa	Eskaintza trofiko egokia bermatzea hegazti nekrofagoentzat.
Gidalerroak	<p>D15.- Indibiduoak markatzeko eta jarraitzeko tekniken aplikazioa egokia den baloratzea, esaterako: eraztuntzea, satelite bidez irratiz jarraipena egitea...</p> <p>D16.- Espezie nekrofagoen edota harkaiztarren jarraipenak janari faltari lotuta etengabe ugalketa porrot bat hautematen duen kasuetan, edo hala ezartzen duen jardueretan jasotako azterketan, bere bizitzeko eremuko ingurune naturala areagotzeko edo elikadura gehigarria emateko jarduerak aplikatzeko egokitasuna aztertzea.</p> <p>D17.- Lurralde arteko koordinazioa bultzatzea hegazti nekrofago edota harkaiztarren erabileran eta kudeaketan.</p> <p>D18.- Sai arreak Arabako Lurralde Historikoko abeltzaintza estentsiboan eragindako kalteen ikuskapen sistemari eustea, bai eta haien ondoriozko konpentsazio ekonomikoari ere.</p> <p>D19.- Oro har, Euskal Autonomia Erkidegoko komunitate intereseko hegazti nekrofagoen Kudeaketako Plan Bateratuan ezarritako neurriak aplikatuko dira.</p>
Jarduerak	52.- Hegazti nekrofagoen edota harkaiztarren populazioari egindako jarraipena, eta haren barnean sartuko da: lurraldeko bikote kopurua erabakitzea edo habia dutenena, ugalketarako arrakasta, oilaskoen heriotza tasa eta biziraupenerako tasa.

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

12

Jarduerak	<p>53.- Nutrizio beharrei dagokienez, janari ugari duten tokiak ebaluatzeko azterketa bat egitea: HBBEen eta KBEen larrean dabilzan abelburuen banaketa eta kopurua; ganadua toki horietan zenbat denbora dagoen; heriotza tasa; hilotzen tratamenduak eta nekrofagoak haiengana hurbiltzea.</p> <p>54.- Bertako biztanleen artean sentsibilizazio kanpaina bat egitea hegazti sarraskijaleek landa eremuaren kudeaketan betetzen duten zeregin onuragarriaren gainean.</p>
8.2 helburu operatiboa	Hegazti nekrofagoen eta habitat harkaiztarrak erabiltzen dituzten hegaztien hilkortasuneko ukipen eta iturriak ezagutu eta desagertzea.
Jarduerak	<p>55.- HBBEen eta KBEen dauden linea elektrikoak zehaztasun handiagoarekin aztertzea hegaztiak elektrokutatze eta talka egiteko duten arrisku maila erabakitze aldera, otsailaren 22ko 263/2008 Errege Dekretuan ezarritako neurriak aplikatzeko asmoz; dekretu horren bidez, goi tentsioko linea elektrikoetan neurri teknikoak ezartzen dira. Beharrezkoa bada, neurri zuzentzaileak idatziko dira erakunde titularren laguntzarekin, eta neurri horiek egikaritzeko egutegi bat prestatuko da.</p> <p>56.- Saien lekuetan eta hegazti harkaiztarrek habiak egiteko eremuetan izan daitezkeen ukipenak erabakitze azterketa bat egitea, HBBE/KBE eremuan ala delta jauzia, parapentea eta erabilera publikoko beste jardura estentsibo edo intentsiboko batzuk (ibilbideak, martxak, mendiko lasterketak) egiten diren. Beharrezkoa izanez gero, jardura horiek mugatuko dira hegaztien gaineko inpaktua murriztearren.</p> <p>57.- Eratzuntzeen datu bankuetan KBE/HBBEen berreskuratutako edo eratzuntutako hegaztiei buruz dagoen informazioa aztertzea, eta eratzun horiek berreskuratzeko arrazoiak ebaluatzea, haien populazioen dinamika hobeto ezagutzeko eta animaliak hiltzeko izan daitezkeen arrazoiak ezagutzeko asmoz.</p> <p>66. jardura ere aplikatzekoa da</p>

2.8. KIROPTEROAK

9. Azken helburua	Gaur egun HBBEen eta KBEn dauden kiropteroen kontserbazio egoera ezartzea, eta haien populazioak egonkor jarraitzea babeslekua eta janaria emango dizkieten mikrohabitata eta elementuak erraztuz.
9.1 helburu operatiboa	HBBEko eta KBeko kiropteroen espezieen banaketa, oparotasuna eta beharrak behar adina ezagutzea.
Gidalerroak	<p>D20.- Kiropteroen ehiza eremuak erraztuko dituzten baso soilguneak sustatzea.</p> <p>D21.- Animaliak harrapatzea eta erabiltzea dakartzan kiropteroen komunitateko laginketa teknikak erraztea; nolana ere, indibiduoak markatzeko eta jarraitzeko teknikak aplikatzea egokia den baloratuko da, irrati bidezko jarraipena, adibidez.</p>
Jarduerak	<p>58.- Azterketa bat egitea HBBEen eta KBEn dauden kiroptero espezieen banaketa kartografiatzeko, haietako asko dauden nahiz babesleku egokien eskaintza kalkulatzeko eta habitataren erabilera espazioan bereizteko. Azterketa honetako datuekin askotariko espezieen kontserbazio egoera zehaztuko da.</p> <p>59.- Babesleku egokien eskaintza ez dela behar bestekoa erabakitzen bada, babesteko kutzak jartzeko beharra baloratzea, bai eta zenbait sektoretan zuhaitz kopuru egoki bat eraztuntzea ere kiropteroek beraien aldeko habitat gehiago baliatu ditzaten.</p> <p>60.- Baso baliabideetako kudeatzaileei (partikularrak nahiz administrazioetako teknikariak) zein herritarrei kiroptero komunitateak duen garrantziaren berri emango zaie; horrez gain, komunitate horretako aldeko kontserbazio egoerari eusteko baso kudeaketa egoki bat egiteko beharraren berri emango zaie.</p> <p>Aplikagarriak dira bertako basoak kontserbatzeari lotutako neurri guztiak, haien naturaltasuna eta egiturazko konplexutasuna hobetuz, eta haitzulo eta barrunbe karstikoen balio biologikoren ezagutzari lotutakoak.</p>

3. KUDEAKETARI LAGUNTZEKO TRESNAK**3.1. BIODIBERTSITATEARI BURUZKO EZAGUTZAK ETA INFORMAZIOA**

10. Azken helburua	Gorobel mendilerroko HBBEko eta Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBEko funtsezkoak eta kontserbazio xede diren elementuak kontserbatzeko egoera ahalik eta zehaztasun handienarekin ezagutzea, eta haien erreferentziatzko aldeko kontserbazio egoera zein den jakitea; horrekin batera, haien galera edo hondatzea eragin dezaketen arrazoiak zein diren erabakitzea, era horretan epe luzerako haien mantentzea bermatuko duten beharrezko neurriak berriz diseinatu eta egokitu ahal izateko.
10.1 helburu operatiboa	Kontserbatzeko habitat interesgarri guztien kartografia izatea, aldian behin eguneratuz, baita dibertsitate biologikorako edo osotasun ekologikorako garrantzitsuak diren natur edo kultur arloko elementu edo kokalekuena ere.
Gidalerroak	<p>61.- Biodibertsitateari buruzko datu baseetan habitatak ezagutzeko hobekuntzak txertatzea, azalera murriztutakoetan bereziki, babestutako eremu horiek kudeatetik abiatuz lortutakoak.</p> <p>62.- KBE/HBBEko udalerriren batek, jadanik existitzen den instalazioen batean, liburutegi edo dokumentazio zentro bat sustatzea babestutako espaziorari buruzko ingurumen mailako informazioarekin, eta sortutako informazio berria jasoko duena, baita ere, informazio hori Aldundiako web-orrian agertuko da. Instalazio horrek KBE/HBBEko balio naturalak, kulturalak, historikoak, sozioekonomikoak eta abar zabaltzeko zentro modura ere funtziona dezala sustatzea.</p> <p>63.- "Baliozko elementu natural, kultural eta geomorfologikoen inbentario georreferentziatu ireki" bat sortzea basoko faunarako eta florarako", esaterako: hildako zuhaitzak edo zuloak dituztenak, urari buruzko ikastaro txikiak, aldi baterako putzuz betetako lurzoruak, putzuak, heskaiak, landa bideak, bidezidorrak, azaleratze geologiko bereziak... Elementu bakoitza bereizi beharko da haren interesa eta koordinatu zehatzak adieraziz, gutxienez.</p>
10.2 helburu operatiboa	Habitaten kontserbazio egoera eta kontserbazio xedetzat hartzen diren espezieen eta kudeaketan funtsezko edo xede diren elementuena ezagutzea.
Jarduerak	<p>64.- Basoko habitaten eta espezie basatien kontserbazioan ikusitako aldaketei buruzko fitxa bat egitea; horrenbestez, informazioa txostenak idazteko orduan erabili ahalgo da.</p> <p>65.- HBBEen eta KBEen eskalada egiteak eta via ferratek kontserbazioaren xede diren edo Babes Berezikoko Araubidean dauden fauna eta florari ukitzen dieten. Eskalada arautzeko araudi bat idaztea.</p> <p>66.- Zerbitzuetako langileentzako prestakuntza ikastaroak egitea dokumentu honetan proposatutako kudeaketako jarduerak, arautzeak eta jarraibideak ezagutarazteko asmoz, bai eta funtsezko elementuak identifikatzea ere.</p> <p>9., 10., 24. eta 25. jarduerak ere aplikagarriak dira.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

15

10.3 helburu operatiboa	HBBE eta KBeko aniztasun biologikoaren balio ekonomiko guztiaren kalkulu bat izatea, bai eta haren espezieak nahiz ekosistemak hornitzen dituzten ingurumeneko ondasun eta zerbitzuenak ere.
Jarduerak	67.- HBBE eta KBeko aniztasun biologikoaren balio ekonomiko guztia aztertzea, bai eta haren ekosistemak hornitzen dituzten ingurumeneko ondasun eta zerbitzuenak ere.
10.4 helburu operatiboa	HBBE eta KBeko eta haien inguruneko basafaunaren heriotza ez naturalen puntu beltzen mapa egitea.
Jarduerak	<p>68.- Martiodako Basafauna Berreskuratzeko Zentroan sartzen diren espezie basati guztien erregistro informatiko bat egitea, KBE/HBBEtik etorritakoak. Lesio mota, zergatia eta hartu den puntuaren koordenada geografikoak barneratuko dira. Pozoitzea izanez gero, azterketa toxikologikoak egingo dira, zehapen eta administrazio arloko jarduerak hasteko emaitza fidagarriak bermatzeko metodoak erabiliz.</p> <p>69.- Honako hauentzako informazio kanpaina bat egitea: herritarrak, abeltzainak, ehiztariak eta basalurren jabeak, mendi elkartek, sindikatuak eta lurraldean izaten diren beste kolektibo batzuk, aurreko puntuan aipatutako erregistroaren existentziaren gainean, parte hartu dezaten eta beraien begiztatzeen berri eman diezaieten administrazio eskuduneko langileei.</p> <p>70.- Eskuratutako informazioarekin puntu beltzen mapa bat prestatzea aurrez aipatutako bi neurrien bidez, eta haren barnean sartuko dira: linea elektrikoekin edo beste azpiegitura batzuekin izandako talken informazio geoerreferentziatua; elektrokuzio bidezko heriotza; tiroak; pozoitzeak; ibilgailuek harrapatzea eta espazioko basafaunako espeziei naturalak ez diren heriotza maiz eragiten dieten beste arrazoi batzuk.</p> <p>73.- Mapa hori aldi berean behin eguneratuko da, eta neurri zuzentzaileak ezarriko dira plan honetan eta ondorengoetan sartzeko, bai eta planen, programen eta proiektuen ingurumen ebaluazioetan aintzat hartzeko ere.</p> <p>71.- Pozoitze kasuetan jardura protokolo bat idaztea, eta gomendioak jasoko dituen dokumentu tekniko bat lantzea adituak lege berme guztiekin probak egin ditzan.</p> <p>72.- HBBE eta KBeko basafaunako naturala ez den hilkortasunari buruzko txosten bat egitea urtero honako alderdi hauek jasota: hartutako prebentzio neurriak eta haren emaitzak eta eskuragarri jartzea intereseko pertsona eta erakundeentzat.</p>
10.5 helburu operatiboa	Basoko suteak eta haien ondorioak murriztea.
Jarduerak	<p>73.- Belar sastrakak kentzeko eta suebakien eremuak mantentzeko lanak egitea KBE/HBBEko mendietan.</p> <p>74.- Arrisku eta beharra dagoenean, motordun ibilgailuei dagozkion mugak ezarriko zaizkio suteak pizteko arrisku handieneko egunetan.</p>

3.2. KOMUNIKAZIOA, HEZIKETA, PARTE HARTZEA ETA HERRITARREN KONTZIENTZIA

11. Azken helburua	Partaidetza soziala sustatzea HBEEri eta KBEri eragiten dieten erabakiak hartzeko prozesuetan, bai eta herritarrek inplikatzeko ere haiek kontserbatzeko orduan.
11.1 helburu operatiboa	Aldizka, HBEE eta KBEko biodibertsitatea kontserbatzeko egoerari buruzko informazio ulergarria zabaltzea herritarrentzat; ildo horretan, egoera kaltegarriak sorrarazten dituzten arrazoien, arlo horretako politika publikoen eta politika horien emaitzen berri emango zaie.
Gidalerroak	D22.- Jarduera ekonomiko tradizionalak sustatzea, eta haiek biodibertsitatearen kontserbazioa hobetuko dute eta kontserbazioaren xede diren elementuen aldeko kontserbazio egoera mantentzea erraztuko.
Jarduerak	<p>75.- Arabako Foru Aldundiko webgunean KBEri eta HBEEri buruzko berariazko atal bat sortzea, eta espazio horietan egindako lanak zabalduko dira bertan.</p> <p>76.- Komunikazio eta informazio programa bat sortzea, alde batetik, habitatak, flora, fauna eta prozesu ekologikoak kontserbatzeko jarduera, jarraibide eta arautzei buruz, eta bestetik, biodibertsitatea kontserbatzen lagundu dezaketen jarduera tradizionalei buruz, kaltetuak izan daitezkeen sektore sozialentzat edo neurri horietan aktiboki inplikatu daitezkeenentzat.</p> <p>77.- KBE/HBEE eremuari eta oro har Natura 2000 sareari buruzko informazio taulak jartzea udaletxeetan, kontzeju etxeetan edo interes sozialeko beste edozein tokitan.</p> <p>78.- KBEren eta HBEEren kudeaketan eta kontserbazioan inplikaturako ingurumen eta sektoreko administrazioak elkartzeko foro bat sortu eta garatzea: administrazio batzarrak, erkidegoko eta anaiarteko batzarrak, udalak, Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundiak, Eusko Jaurilaritza eta eragindako sektoreen ordezkariak antolaketa edo entitateak, jarduerak koordinatzeko eta informazioa trukatzeko.</p> <p>79.- Aldizkako ebaluazioak egitea herritarrek HBEEren eta KBEren gainean eta bertako helburuen gainean daukaten jakintza, jarrera eta portaera jakiteko helburuz; horrela, herritarrentzako komunikazio, hezkuntza eta kontzientzia jarduerak berrantolatu ahal izango dira.</p> <p>80.- Basoko kudeaketa iraunkorra sortzen dituen ingurumen onurei buruzko dibulgazioko kanpainak egitea, KBEko eta HBEEko kontserbazio xede diren elementuak kontserbatzeko lotuta.</p>
11.2 helburu operatiboa	Herritarrek ezagutza jardueretan inplikatzeko espeziazko eta habitatak kontserbatzeko eta boluntariotza sustatzeko.
Gidalerroak	D23.- HBEEren eta KBEren habitat eta espezie interesgarriak ezagutaraziko dituzten ingurumen hezkuntzako jarduerak babestea, eremuko behaketak barne, baldin eta haiek arriskutsuak ez badira habitata edo espeziea kontserbatzeko; eta biodibertsitatea jarraitzeko sareetan edo behatokitik izena emandako behaketa jarduerak sustatzea.

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBEE – 2017ko urtarrila

17

Gidalerroak	<p>D24.- Habitat eta espezieak aztertzekeo jarduerak sustatu eta erraztea, boluntariotzako jarduerak babestuz, esaterako: KBeko eta HBBEko eraztuntze zientifikoa, etengabeko ahaleginaren estazio bat ezarriz edo nazioarteko koordinatutako proiektuetan parte hartuz (PASER edo EMAN), hegaztien jarraipena egitea errolda linealen (Ika) edo entzute puntuen (Ipa) bidez eginez, hazkuntza garaian lehentasunezko espezieen jarraipena egitea, anfibioen jarraipena...</p> <p>D25.- Ekipamenduak eta azpiegiturak kudeatuko dituzten pribatuekin akordioak sustatzea landa lanerako baliagarriak izan daitezkeenak KBEn eta HBBEEn azterketak egiteko.</p>
11.3 helburu operatiboa	Herritarren proaktibitatea sustatzea eta bereziki finkak kudeatzeaz arduratzen diren pertsonena espezieak eta habitatak kontserbatzeko orduan.
Gidalerroak	<p>D26.- KBEn eta HBBEren lurraldean kontserbaziorako jardunbide egokiak aplikatzea dakartzan laguntza lerroak sustatzea, esaterako: ingurumeneko eta nekazaritzako neurriak edo baso kontratua.</p> <p>D27.- KBEn eta HBBEren lurraldean kontserbaziorako jardunbide egokiak aplikatzea dakartzan jarduerak aitortzeko formulak sustatzea, esaterako: ekintzen publizitatea, sariak sortzea...</p>

3.3 GOBERNANTZA

12. helburu nagusia	Organo publiko eskudun guztien koordinazio instituzionala hobetzea, eta existitzen den ingurumen nahiz sektoreko araudi guztia egokitzea koherentea izan dadin dokumentu honen helburuekin eta haiek lortzeko ezartzen dituen kontserbazio neurriekin.
12.1 helburu operatiboa	Batzorte tekniko iraunkor bat sortzea Eusko Jaurlaritzan eta Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundietan biodibertsitatean eskumenak dituzten zuzendaritzen jarduerak HBBEen eta KBEn koordinatzeko, bai eta HBBEren eta KBEn kudeaketan inplikaturako beste administrazio eta erakundeekin koordinazioa sustatzea ere.
Jarduerak	<p>81.- Eusko Jaurlaritzaren, Araba eta Bizkaiko Foru Aldundien eta eremua osatzen duten administrazio eta toki batzarren artean talde egonkor bat sortzea kontserbazio eta kudeaketa tresnen kontserbazio arautze, jarraibide eta jardueren aplikazioan eta informazioa trukatzeko foro gisa. Jarraipena egiteko organo hori HBBE eta KBE izendatu eta gehienez urtebete geroago eratu beharko da.</p> <p>82.- Aurreikusitako neurrien aplikazioan ahalik eta eraginkortasun handiena lortzeko, beharrezkoak diren hitzarmenak eta gainerako koordinazio mekanismoak ezarriko dira foru aldundiko sailekin eta Eusko Jaurlaritzakoekin, KBEn eta HBBEen eskumenak dituzten beste administrazio batzuekin eta inplikaturako udalekin.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

18

Jarduerak	83.- Habitat, flora eta fauna espezieen kudeaketan eta kontserbazioan nahiz espazioaren prozesu ekologikoetan eragina izan dezaketen jardueren erregistro bat sortzea, haiek finantzatzeko modua barnean hartuz, Habitat Zuzentaruaren 17. artikuluan aipatutako sei urtean behingo txostenari begira.
12.2 helburu operatiboa	Existitzen den ingurumen eta sektoreko araudi guztia egokitzea egungo kontserbazio neurrien aplikazioa errazteko.
Gidalerroak	D28.- Natura 2000 espazioen babestutako espazio naturalaren izaerari erreparatuz, lurralde antolamenduko eta hirigintza plangintzako tresnek haren artifizializatzea ekidingo dute eta lurzoru urbanizaezina lurzoru urbanizagarri edo hirikoa birsailkatzea, eremu horietan dauden habitat natural moten eta espezieen kontserbazioa bermatzeko asmoz.
Jarduerak	84.- Beraien aplikazio esparrua KBE/HBBE izango duten kudeaketako dokumentuak guztiz edo zati batean berrikusiko dira, naturagune hau kudeatzeko dokumentuan ezarritakoari egokitu daitezten.
12.3 helburu operatiboa	Gaztela eta Leongo Juntarekin ahalik eta koordinazio handiena lortzea dokumentu hau kontserbatzeko helburuak eskuratzeko aldera.
Jarduerak	85. Burgosen alboko espazioen organo kudeatzaileekin harremanetan jarriko da araudiari nahiz kudeaketari buruzko informazioa trukatzeko, eta ingurune naturala, espezieak eta habitatak babesteko eta hobetzeko jarduerak koordinatzeko.

3.4. BESTE JARDUKETA TRANSBERTSAL BATZUK

13. Azken helburua	Inguruko beste KBE espazio batzuekin lotura dagoela ziurtatzea.
13.1 Helburu operatiboa	KBEren eta HBBEren lotura hobetzea.
Gidalerroak	<p>D29.- Lotura ekologikoaren arloan onartutako estrategiak aplikatzea, KBEen Europar Batasunaren intereseko edota lehentasunezko gisa katalogatutako habitaten arteko konexioa bultzatzeko, bai eta hurbil dauden Natura 2000 Sareko beste habitat katalogatu batzuekin eta, orokorrean, mugakide diren eta ingurumen aldetik interesgarriak diren esparruekin ere. Loturari dagokionez interesgarriak diren areak identifikatzea eta horiek kontserbatzeko eta, hala badagokio, hobetzeko jarduketak ezartzea.</p> <p>D30.- KBEren eta HBBEren barruan nahiz haien inguruan eta hurbileko KBE espazioetan ingurumen interes handia duten eremuak lotzen dituzten heskaien eta baso masa txikien identifikazioa eta kartografia sustatuko dira. Kartografia egin ondoren, heskairik, baso masa txikirik eta jariatze edo erreka ibilbiderik garrantzitsuenak aukeratuko dira eta horiek kontserbatzeko neurriak proposatuko dira.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

19

Jarduerak	<p>86.- Lursail pribatuen jabeekiko akordioak sustatzea Babeserako Eremu Periferikoan eta haren inguruko eremuan lotura ekologikorako interesekoak diren espazioak kontserbatzearen alde egiteko.</p> <p>87.- Eraginak (higadurak, legar hobi eta harrobi zaharrak, etab.) jasan dituzten areak leheneratzea eta espazio horietan ingurumena leheneratzea.</p> <p>88.- Inguruko nekazari guztiei heskaien eta horien kontserbazioaren garrantziaren berri ematea.</p> <p>89.-Kontrolik gabeko isurketak eta bestelako eraginak jasan dituzten areak leheneratuko dira; horretarako, hau barne hartuko da:</p> <ul style="list-style-type: none">- Hondakinak kentzea eta geroago tratatu eta behar bezala kudeatzea.- Degradatuta dauden espazioak ingurumen aldetik leheneratzea, ukitutako habitatak lehengoratzeko.
------------------	---

4.- JARDUEREN KOSTUAREN GUTXI GORABEHERAKO KALKULU EKONOMIKOA

Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testuategina onartzen duen Legegintzako Dekretuaren 22 artikulua ezarritakoa betetzeko, honako programa honetan jasotako ekintza eta neurriei dagozkien kalkulu ekonomikoak zehaztuko dira jarraian.

22.3. artikulua:

Txostenak, bere tramitazioaren hasierako faseetatik hasita, memoria ekonomiko bat izango du, zeinak espresuki jasoko dituen 92/43/EE Zuzentarauaren 8. artikuluan jasotako baterako finantzaketa komunitarioaren arabera beharrezkotzat hartzen diren aurreikuspenak.

Jarraian, aurreko paragrafoan aipatu den 8. artikulua jaso da, hain zuzen ere, artikuluko horren 1 eta 2. atalak:

- 1. Lehentasunezko habitat naturalak eta/edo lehentasunezko espezieak dituzten kontserbazio bereziko eremu izendatzeko proposatzen diren lekuei dagokienez, proposamenen aldi berean, estatu kideek, hala bidezkoa denean, zenbatespenak bidaliko dizkiote Batzordeari, erkidegoak lagundutako finantzazteaz den bezainbatean, estatuek betebeharrak bete ahal izateko 6. artikuluan 1. atalak ezarritakoari jarraiki.*
- 2. Lagundutako finantzaketa eskatzen direneko leku garrantzitsuei gagozkiela, Batzordeak, dena delako estatu kidearekin batera, beharrezko neurriak zehaztuko ditu lehentasunezko habitat naturalen kontserbazio egoera onuragarriari eusteko edo leheneratzeko, bai eta neurri horien zioz ateratzen diren guttizko kostuak ere.*

2. KUDEAKETAREN FUNTSEZKO EDO XEDE ELEMENTUAK KONTSERBATZEKO GIDALERROAK ETA NEURRIAK**2.1. BASOAK**

NEURRI EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
1.- 1 hektareatako azalerako 10 lur-zati gutxienez hautatzea, garrigako egituraren bereizgarri direnak, jabetza publikoko artadietan daudenak bereziki eta basoko elkarteekin eta udaleko ordezkariekin adostuta, goi mendi bihurtzeko birbasotze esperimentalak egiteko.	10.000
2.- Indibiduen oinen diametro, egitura eta taminaren bilakaera ebaluatzea, luraren higadura eta bigarren mailako espeziak zabaltzea aurreko jardueran adierazitako lur-zatietan. Sei urte bakoitzeko prezioa.	8.000
3.- Mendiko garrigako kudeaketaren birbasotzeari eta jardunbide egokiei buruzko jarraibideak idaztea; sutako egurra eta egurra lortzea goi mendi bihurtzearekin eta basoko naturaltasuna hobetzearekin bateragarriak izango dira, bertako basoak kontserbatzeko lanengatik laguntza osagarria ezartzeko aukera jasoz.	5.000
4.- KBEko basoko habitaterako kontserbazio egoeraren ebaluazioa prestatzea Basoko Inbentarioaren Lurzatiaren Sareko parametroetan oinarrituz.	5.000
5.- Jarduera plan bat finkatzea eta egikaritzea Gorobelgo pagadien hondatzea eta atzerapena gelditzeko.	25.000
6.- Hezeguneak berreskuratzea edo sortzea basoen barnean, bereziki fauna espezie interesgarriak daudela jakiten den eremuetan edo habitataren potentzialtasuna haientzako egokia den eremuetan (anfibia eta kiropteroetarako bereziki).	15.000
7.- Ormijana mendiko ehun urte baino gehiagoko zurbeltzen Basoko Erreserbaren Kudeaketa Plana idaztea eta onartzea.	5.000
8.- Arkamo eta Gibijo mendietako 4 unada hautatzea, haien biodibertsitatearen erakusle izango direnak.	6.000
9.- <i>Lopinga achine</i> eta beste intereseko lepidopteroen banaketa, populazioaren dentsitatea eta ingurumen beharrak ezagutzeko azterketa egitea.	4.000
10.- <i>Lopinga achine</i> espeziearekin aldeko neurriak ezartzea, aurreko azterketan lortutako datuen arabera.	4.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

22

2.2.- BELARDIAK, LARREAK ETA MEGAFORBIOAK

NEURRIA EDO JARDUERA		KOSTUA (€)
11.-	Belardi, larre eta megaforbioen espazio eta denboraren bilakaeraren jarraipeneko protokolo bat ezartzea airez hartutako irudiak aztertuz eta lurrean kontrolko lur-zatiak ezarri.	5.000
12.-	6210* habitaten esleipen inbzipideak zehaztea, eta haien kartografia berrikustea.	10.000
13.-	Belardi, larre eta megaforbioen habitat interesgarrien bilakaeraren eta KBE nahiz HBBE eremuaren abeltzaintza erabileraren arteko harremana aztertzea, lekuko lur-zatiak hautatuz.	20.000
14.-	Aurreko neurriaren emaitzen arabera, Natura 2000 espazioko megaforbioak kudeatzeko plan bat idaztea, artzaintzako protokolo bat eta ingurunearen karga gaitasuneko azterketa bat ezarri.	10.000
15.-	Funtsezko elementutzat jotako edo babes bereziko araubidean hartutako erkidego mailako intereseko larre eta sastraken azalerak "balio natural handiko nekazaritza eremu" gisa sartzea, Europako Batzordera igortzeko eta Landa Garapeneko Programan (LGP) sartzeko.	-
16.-	"Mendiko larreak aprobetxatzeko kudeaketa" eta "Bertako animalia arrazen kontserbazioa" Landa Garapeneko Programako neurriek KBE eta HBBEen duen eragin, eraginkortasun eta efizientziaren azterketa bat egitea, biodibertsitateari lotutako adierazle neurgarriak erabiliz, eta gomendioak eginez, hala degokionean, bere zabalikunde eta erabilera hobetzeko.	5.000
17.-	"Natura 2000 Laguntzak" plana zehaztea LGPn sartu ahal izateko edo beste ordainketa, laguntza edo diru laguntza lerro batzuk, Natura 2000 sarea espazioetan sartutako larre habitaten kontserbazioa eta hobekuntza sustatzeko asmoz.	3.000
18.-	Putzuak babestu eta ixtea ganadua edanlekuen instalazioetan sar ez dadin. Inguruetan edanlekuak jartzea animaliek edateko erabil ez ditzaten edo habitat eta anfibioak berreskuratzen eta kontserbatzen utziko duten beste zenbait hobekuntza	45.000
19.	Heskal berriak mantendu eta sortzea.	4.000
20.-	KBEko eta HBBEko erabilera publikoko mendietako larre aprobetxamenduan jardunbide egokien gida bat idaztea eta argitaratzea.	1.000
21.-	Otso eta txakur basatuek ganaduari egindako erasoak saihesteko neurriak sustatzea.	120.000
22.-	Kontserbazioari lagunduko dioten abeltzaintzako ustiapenei Ingurumen Zerbitzuen ordainketak aplikatzea.	150.000
23.-	Abeltzaintza estentsiboaren ingurumen eta gizarte mailako garrantziari buruzko dibulgazioko kanpainak egitea eta sustatzea.	6.000
24.-	Larre habitaten lepidopteroen eta bereziki <i>Phengaris arion</i> eta <i>Parnassius apollo</i> espezieen banaketa, populazio dentsitate eta ingurumen beharrik ezagutzeko azterketa egitea.	4.000
25.-	<i>Phengaris arion</i> eta <i>Parnassius apollo</i> espezieen aldeko neurriak ezartzea, aurreko azterketan lortutako datuen arabera.	4.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarilla

23

2.3.- HAITZULOAK ETA BARRUNBE KARSTIKOAK

NEURRIA EDO JARDUERA	COSTE (€)
26.- HBBEn eta KBEn dauden haitzulo eta barrunbe bakoitzaren egoera aztertzeke inbentarioa egitea, balio naturalak eta inpaktuak jasoz.	10.000
27.- 8310 habitataren egungo kontserbazio egoera zehaztea aurreko puntuko azterketaren berariazko helburuetan oinarrituz.	6.000
28.- Alerta sistema goiztiarra ezartzea balio biologikoa duten barrunbeak kontserbatzeko.	10.000
29.- Haitzulo eta barrunbe bakoitza dibulgazio eta hezkuntza ekintzak egitea.	6.000
30.- Beharrezkotzat jotzen diren haitzulo eta barrunbeetarako sarrerak ixtea bertako balioen kontserbazioa bermatzeko, haien ondare biologikoa erabakitzeko azterketaren berariazko helburuekin bat etorritz.	25.000
31.- Barrunbeak garbitzea.	15.000
32.- HBEE eta KBETik hurbil dauden laginketa estazioetako lurpeko eta lur gaineko uraren kalitatea neurtzeko txostenen urteroko azterketa, eta beharrezkoak diren neurri zuzentzaileak idaztea.	6.000

2.4. ERREGEAREN KOROA (SAXIFRAGA LONGIFOLIA)

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
33.- Subijanak haitzarteko hormen prospekzio zehatza <i>Saxifraga longifolia</i> dagoen udalerrri gehiago topatzeko asmoz.	6.000
34.- <i>Saxifraga longifolia</i> espeziearen populazioa banatzeko eremuaren kartografia zehatza egitea (1.1.000 eskalan edo eskala handiagoan), bai eta beraien behar ekologikoetarako ezaugarri fisiko nahiz geologiko egokiak dituzten espezierako potentzialki egokiak diren hurbileko eremuak ere.	5.000
35.- Kontserbazio eremuaren bilakaera, indibiduo kopurua, loretan dauden indibiduoak eta zuhaitz landareak jasotzen dituen jarraipen plan bat finkatzea.	5.000
36.- Azterketa bat egitea, eta bertan analizatuko dira: espeziearen fenologia, lorete tasa, fruktifikazio tasa, fruten ekoizpena eta fruitu bakoitzeko haziena, bai eta gerta daitezkeen elkarrekintza biotikoak ere.	15.000
37.- <i>Saxifraga longifolia</i> eta beste flora espezie interesgarri batzuen hazien bilketa sustatzea ex situ kontserbatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko Germoplasma Bankuan bereziki.	8.000
38.- KBE/HBBE eremuan mehatxatuta edo interesgarriak diren florako espezie inbentarioa egitea, izan daitezkeen mehatxuena eta kontserbazio egoerarena.	10.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

24

2.5.- FAUNA SAPROXILIKOIA

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
39.- Funtsezko elementu hau osatzen duten basoko ornogabeen espezieen inbentarioa egitea.	25.000
40.- Kontserbazioaren xede den fauna saproxilikoaren egungo kontserbazio egoera zehaztea, fauna horren banaketa nahiz oparotasunaren ezagutzaren arabera.	6.000
41.- Espezie saproxilikoetarako eremuen mapa interesgarri bat lantzea gaur egun erabilgarri dauden aipuak georeferentziatuz.	4.000
42.- Aldeko kontserbazio egoera zehaztea egungo kontserbazio egoera eta habitat egokiaren azalera aintzat hartuz.	6.000
43.- Soilgune dentsitate handieneko eremuak kartografiatzea hostoerorkorreko basoen barnean, kartografiatutako eremu bakoitzeko habitataren kalitatea zehaztea (zutik hildako zuhaitzak eta eroritako hildako zuhaitzak), eta kasu bakoitzean basoko lan egokiak definitzea fauna saproxilikoaren garatzeko egoera guztiak errazte aldera.	9.000
44.- Hildako egurrik ez eta soilguneak dituen eremu basotsuetan, enborrak eta adarrak pilatzea eguzkiak jotzen duen tokietan.	6.000
45.- Basoko inbentarioetan edo idazten diren mendiak antolatzeako planetan ikusten bada pagadietan dauden zutik hildako zuhaitzak ez direla behar beste, aleen erantzutzea programatu da <i>Rosalia alpina</i> jartzeko puntu egokien kopurua areagotzeko asmoz.	4.000
46.- Mendiko jabeen erakundeen eta jendearen artean, oro har, fauna saproxilikoari eta basoei buruzko liburuxka bat idatzi, argitaratu eta zabaltzea.	3.000

2.6. BASO IGEL JAUZKARIA (RANA DALMATINA)

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
47.- Prospekzioa egitea baso igel jauzkariak HBEEn eta KBEEn duen banaketa eta oparotasuna kalkulatzeko, babesleku egokien eskaintza erabakiz eta kartografiatuz, eta habitataren erabilera Natura 2000 espazio horietan bereiziz.	15.000
48.- Abeltzaintza erabilerarako putzuak sortzea, kontserbazio neurriekin.	10.000-
49.- Babesleku egokien eskaintza ez dela behar bestekoa erabakitzen bada, putzu artifizialak sortuko dira baso igel jauzkariak aldeko habitata izateko aukera handiagoa izan dezan.	10.000-
50.- Ganaduak putzuak dauden eremuetan zer eragin izan dezakeen aztertzea, eraginak zuzentzea eta faunarako nahiz habitaterako ur kalitatea bermatzea.	10.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

25

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
51.- Heskai nahiz zuhaitzien sare bat aztertzea eta sortzea beraien artean ezagutzen diren populazioak konekta daitezzen, KBE/HBBE espazioan bertan eta hurbileko eremuakin; horrenbestez, baso igel jauzkaria batetik bestera ibili ahaliko da.	6.000

2.7.- HEGAZTI NEKROFAGOAK EDO TA HABITAT HARKAIZTARRAK ERABILTZEN DITUZTEN HEGAZTIAK

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
52.- Hegazti nekrofagoen edota harkaiztarren populazioari jarraipena egitea.	20.000
53.- Nutrizio beharrei dagokienez, janari ugari duten tokiak ebaluatzeke azterketa bat egitea.	10.000
54.- Bertako biztanleen artean sentibilizazio kanpaina bat egitea hegazti sarraskijaleek landa eremuaren kudeaketan betetzen duten zeregin onuragarriaren gainean.	3.000
55.- HBBEn eta KBEEn dauden linea elektrikoak zehatz-mehatz aztertzea hegaztiak elektrokutatzeke eta talka egiteko arriskua erabakitzeke, eta neurri zuzentzaileen proiektua.	25.000
56.- Gorobileko mendilerroan ala-deltako jauziaren eta parapentearen jarduerak Tertangako saien lekuan izan dezaketean ukipena erabakitzeke azterketa bat egitea, eta haien arautzea beharrezkoa bada.	10.000
57.- Erantzuteen datu bankuetan KBE/HBBEn berreskuratutako edo eraztundutako hegaztiak buruz dagoen informazioa aztertzea, eta eraztun horiek berreskuratzeke arrazoiak ebaluatzea, haien populazioen dinamika hobeto ezagutzeko eta animaliak hiltzeko izan daitezkeen arrazoiak jakiteko asmoz.	2.000

2.8.- KIROPTEROAK

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
58.- Azterketa bat egitea HBBEn eta KBEEn dauden kiroptero espezieen banaketa kartografiatzeko, haletako asko dauden nahiz babesleku egokien eskaintza kalkulatzeko eta habitataren erabilera espazioan bereizteko.	20.000
59.- Babesteko kutzak jartzeko eta zuhaitzak eraztuntzeko beharra baloratzea kiropteroen aldeko habitat gehiago izateko.	4.000
60.- Baso ballabideetako kudeatzaileei (partikularrak nahiz administrazioetako teknikariak) zein herritarrei kiroptero komunitateak duen garrantziaren berri ematea; horrez gain, komunitate horretako aldeko kontserbazio egoerari eusteko baso kudeaketa egoki bat egiteko beharrendu berri emango zaie.	3.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

26

3.- KUDEAKETA BABESTEKO TRESNAK**3.1. Biodibertsitateari buruzko ezagutza eta informazioa**

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
61.- Biodibertsitateari buruzko datu baseetan, espazio horien kudeaketatik abiatuz lortutako habitaten ezagutzako hobekuntzak jasotzea.	1.000
62.- Jadanik lehendik dagoen instalazio batean, dokumentazio eta dibulgazioko zentro bat jartzea KBE/HBBERi buruzko ingurumen informazioarekin.	5.000
63.- "Basoko faunarako eta florarako baliozko elementu natural, kultural eta geomorfologikoen inbentario ireki georreferentziaduna" sortzea.	15.000
64.- Basoko habitaten eta espezie basatien kontserbazioan ikusitako aidaketei buruzko fitxa bat egitea; horrenbestez, informazioa txostenak idazteko orduan erabili ahaliko da.	3.000
65.- Eskaladak eta via ferratek HBBE/KBEen, fauna eta falorako espeziei sortutako ondorioak zehaztea. Eskalada arautzeko araudia idaztea.	10.000
66.- Zerbitzuetako langileentzako prestakuntza ikastaroak egitea dokumentu honetan proposatutako kudeaketako jarduerak, arautzeak eta jarrailbideak ezagutarazteko asmoz, bai eta funtsezko elementuak identifikatzea ere.	6.000
67.- HBBE eta KBEko aniztasun biologikoaren balio ekonomiko guztia aztertzea, bai eta haren ekosistemak hornitzen dituzten ingurumeneko ondasun eta zerbitzuak ere.	6.000
68.- Martiodako Basafauna Berreskuratzeko Zentroan sartzen diren espezie basati guztien erregistro informatiko bat egitea, KBE/HBBETik etortitakoak.	3.000
69.- Aipatutako erregistroari buruzko informazio kanpaina egitea.	3.000
70.- Aurrez aipatutako bi neurrien bidez lortutako informazioarekin puntu beltzen mapa egin eta aldia behin eguneratzea.	4.000
71.- Pozoitze kasuetan jarduera protokolo bat idaztea, eta gomendioak jasoko dituen dokumentu tekniko bat lantzea adituak lege berme guztiekin probak egin dituzan.	3.000
72.- HBBEko eta KBEko basafaunako natura ez den hilkortasunari buruzko txosten bat egitea, eta bertan, hartutako prebentzio neurriak eta haren emaitzak jasoko dira.	3.000
73.- Belar sastrakak kentzeko eta suebakien eremuak mantentzeko lanak egitea KBE/HBBEko mendietan.	24.000
74.- Motordun ibilgailuei dagozkion mugak ezartzea suteak pizteko arrisku handieneko egunetan.	3.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarilla

27

3.2.- Komunikazioa, heziketa, parte hartzea eta herritarren kontzientzia

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
75.- Arabako Foru Aldundiko webgunean KBERi eta HBBERi buruzko berariazko atal bat sortzea, eta espazio horietan egindako lanak zabalduko dira bertan.	-
76.- Komunikazio eta informazio programa bat sortzea, alde batetik, habitatak, flora, fauna eta prozesu ekologikoak kontserbatzeko jarduera, jarraibide eta arautzei buruz, eta bestetik, biodibertsitatea kontserbatzen lagundu dezaketen jarduera tradizionalari buruz, kaltetuak izan daitezkeen sektore sozialentzat edo neurri horietan aktiboki inplikatu daitezkeentzat.	6.000
77.- KBE/HBBE eremuari eta oro har Natura 2000 sareari buruzko informazio taulak jartzea.	10.000
78.- KBERen eta HBBERen kudeaketan eta kontserbazioan inplikaturako ingurumen eta sektoreko administrazioak eta eragindako sektoreen ordezkaritza antolaketa edo entitateak, elkartzeko foro bat sortu eta garatzea.	-
79.- Aldian behingo ebaluazioak egitea biztanleek HBEEKiko eta KBEEKiko eta haien helburuekiko duten ezagutza, jarrera eta jokabide maila neurtzeko.	6.000
80.- Basoko kudeaketa iraunkorra sortzen dituen ingurumen onurei buruzko dibulgazioko kanpaimak egitea, KBeko eta HBBEko kontserbazio xede diren elementuak kontserbatzeari lotuta.	6.000

3.3.- Gobernantza

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
81.- Eusko Jaurlaritzaren, Araba eta Bizkaiko Foru Aldundien eta espazioa osatzen duten administrazio eta toki batzarren artean talde egonkor bat sortzea kontserbazio eta kudeaketa tresnen kontserbazioko arautze, jarraibide eta jardueren aplikazioan eta informazioa trukatzeko foro gisa.	4.000
82.- Aurreikusitako neurrien aplikazioan ahalik eta eraginkortasun handiena lortzeko, inplikaturako administrazioen artean beharrezkoak diren hitzarmenak eta gainerako koordinazio mekanismoak ezartzea.	-
83.- Habitat, flora eta fauna espezieen kudeaketan eta kontserbazioan nahiz espazioaren prozesu ekologikoetan eragina izan dezaketean jardueren erregistro bat sortzea.	-

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES0000244 Gorobel HBBE – 2017ko urtarrila

28

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
84.- Beraien aplikazio esparrua KBE/HBBE izango duten kudeaketako dokumentuak guztiz edo zati batean berrikustea, naturagune hau kudeatzeko dokumentuan ezarritakoari egokitu daitezen.	3.000
85.- Burgosen alboko espazioen organo kudeatzaileekin harremanetan jarriko da araudiari nahiz kudeaketari buruzko informazioa trukatzeko, eta ingurune naturala, espezieak eta habitatak babesteke eta hobetzeko jarduerak koordinatzeko.	-

3.4.- Beste jarduketa transbertsal batzuk

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
86.- Lursail pribatuen jabeekiko akordioak sustatzea Babeserako Eremu Periferikoan eta haren inguruko eremuan lotura ekologikorako interesekoak diren espazioak kontserbatzearen alde egiteko.	2.000
87.- Eraginak (higadurak, legar hobi eta harrobi zaharrak, etab.) jasan dituzten areak leheneratzea eta espazio horietan ingurumena leheneratzea.	15.000
88.- Inguruko nekazari guztiei heskaien eta horien kontserbazioaren garrantziaren berri ematea.	4.000
89.- Kontrolrik gabeko isurketak eta bestelako eraginak jasan dituzten areak leheneratzea.	15.000

JARDUEREN KOSTUA, GUZTIRA

1.001.000 €